

EGYHÁZI HIRADÓ

A szegedi református egyház hivatalos lapja, református egyház-társadalmi és belmissziói hetilap.

ELŐFIZETÉS: HAVONKÉNT 600 K. EGY SZ. 150 K.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

REF. LELKÉSZI HIVATAL, SZEGED

Főszerkesztő: HARSÁNYI PÁL.

Felelős szerkesztő: BAKÓ LÁSZLÓ.

MEGJELENIK

HETENKINT SZOMBATON

Hirdetéseket felvevő a kiadóhivatal.

TARTALOM: Vezércikk: Bakó L. A református presbiter kiskatéja. Templombajdrás. Hírek. Családi Kör. Anyakönyvből.

Év-végi, év-eleji gondolatok. A református presbiter kis kátéja*

Akinek nincs múltja, annak nincs jövője sem!

Ime az egyik, a legbiztatóbb reménysugár nemzeti életünk sivár jelenében! Egy, ezer esztendő gazdag kincsével megáldott nemzetet nem lehet félreállítani az élet sodrából az emberi önkény egyetlen parancsoló szavával. Egy ezeréves törzs megcsonkítva és még gyümölcstelenül is számos évekig életet lehel maga körül, mert multjának ezerágu gyökereiből csodaszerek fakadnak fel, amelyek ha kell, mesterségesen is táplálják. Csak ha türelmekü jelenével felemészti történelme arany tálcájáról ezeket a csodaszereket, csak ha elpazarolja és könnyelműen eldobálja magától multjának különben kötelező erejét, drága örökségeit, — fog az a nemzet önmagában, önön férgecsége következtében és sohasem külső fejsze-csapások sulya alatt összeomlani! Egy multtal, történelemmel megáldott nemzet akkor és csakis akkor lép rá a lassu sorvadás biztos útjára, midőn halottai görceős állandósággal nagyobbak, mint élő tagjai!

Ime a mult figyelmeztető ígérete!

S a jövőnd? Titokzatosabb és homályosabb mint valaha! Sokkal inkább, mint máskor büszke kité és merész bizakodást igényel!

Magyar! te csak küzdj és bizva bizzál! — szól Isten.

Én vagyok az út! — mondja Jézus.

Ez a két biztató ígéret legyen vezércsillagunk; ujesztendei imánk pedig:

Sápadt hőse a Golgothának

Add, hogy menjünk Teutánad.

ó—ó,

Ugy tekintsen minket az ember, mint Krisztus szolgáit és Isten titkainak sáfárait. Ami pedig egyébiránt a sáfároknak megkívánatik, az, hogy mindenik hívnek találtsák.

(Pál I. Kor. 4:1-2. v.)

I. A presbiteri hivatalról.

1. Ki szerezte a presbiteri hivatalt?

A presbiteri hivatalt Isten akaratából, a gyülekezet jó rendje kedvéért, az apostolok szereztek.

2. Hogyan szerezte a presbiteri hivatalt?

Az apostolok felhívták a gyülekezetet, hogy válasszanak maguk közül tapasztalt, derék, kegyes férfiakat, akik előttük járjanak. (II. Mózes 18:21.; Csel. 6:3.; Csel. 14:23.)

3. Ki lehet presbiter?

Isten ígéje szerint presbiter lehet minden derék, istenfélő, igazságos férfiú, akinek jó bizonyossága van, aki szent lélekkel és bölcsességgel teljes, aki a Krisztus anyaszentegyházhoz hű, a szolgálatra kész és minden munkájában megbízható. Egyházi törvényeink szerint presbiter lehet az egyházközség minden olyan férfitagja, aki választó és tisztességes és egyházas életet él. (Egyh. törv. I. t. c., 30. §)

4. Ki választja a presbitereket?

A presbitereket a gyülekezet választásra jogosult tagjai választják. (Egyh. törv. I. t. c., 31—37. §§ és 17—18 §§.)

5. Mire kell vigyázni a presbiter megválasztásánál?

A presbiter választásánál arra kell vigyázni, hogy olyan embereket válasszunk, akik tapasztaltaknál, kegyességüknel és egyháziasságuknál fogva erre méltók. Minden gyülekezet felelős tehát a presbitereiért, mert ő választotta őket.

6. Kit nem szabad presbiterre választani?

Nem szabad presbiterre választani azt, aki az istentisztelelet nem látogatja rendszeresen, aki re-

* Ez a remek kis közlemény Imre Lajos dr. kolozsvári teológiai professzor tollából, az ottani *Az Út* című folyóiratban jelent meg.

formátus hitét az életével nem bizonyítja, aki erkölcstelen életet él, részeges, káromkodó, irigy, haragtartó s önző, aki nem az egyház javát tekintí elsősorban. Jaj annak a népnek, melynek vak vezetői vannak!

7. Mi tehát a presbiteri hivatal?

A presbiteri hivatal tehát Istennek szent megbízása, mellyel bennünket kiválasztott arra, hogy az Ő anyaszentegyháznak ügyét mindenek felett szívünkön viselve, az Ő szenteinek gyülekezetét őrvendező szívvel, áldozatos lélekkel és az Ő atyai tanácsa szerint igazgassuk, mindeneket igyekeztvén az Ő igaz félelmére és a Krisztus szerinti életre vezetni. Ugy a mi szavainkkal, mint cselekedeteinkkel s egész életünk példája által.

A templombajárásról.

Nagytiszteletű Lelkész Ur! Kedves Barátom! Engedd meg, hogy az „Egyházi Híradó” karácsonyi számában egyházad tagjaihoz intézett körkérdésre én is válaszoljak. Én is felelek arra a kérdésre, miért járok én templomba? Azért mert megtanultam szüleimtől és megtanultam az élettől. Ezt is meg kell tanulni, mint mindent. Nem megszokni, mert a megszokás olyan, mint a virágon a durva kéz érintése: lekoptat színt, illatot, frissességét; hanem — megtanulni. Megtanulni úgy, mint egy szép dalt, melyet nem dudolok-dalolok mindig, de mikor lelkemre száll valami poétikus, meleg hangulat, a dal ritmusai felbuggyannak szívem mélyén s a kedves dallamokat önkéntelenül ismétlem.

A templombajárárs is hangulat dolga épügy, mint az imádkozásé. Néha úgy kell, oly annyira szükséges a templom, annak tiszta csendje, hideg, hűsítő, megnyugtató levegője, szívbe mosolygó dertije. Néha úgy fut a lélek a templomba, mint a karvalytól tűzbe vett galamb: csak hamar, hamar haza, oda borulni lihegve fáradtan, de fel-lélegző, biztonságos megnyugvással az Isten ölébe. Ő-év estéjén is ez a hangulat kényszerít templomba menni! Nincs is szebb, egybeforrtabb lelkű, mélyebb hatású Istentiszteletünk, mint az ő-év esti. Nem ünnep és mégis ünneppé teszi a mulandóság esonkarijaiból magát kifejtő, életet igénylő emberek Istent kereső, örökkévalóság felé néző vágya.

Hangulat nélkül nincs Istentisztelet. Köznapi, szürke érzésekkel, porban járó gondolatokkal szentségtörést követünk el a templom lelke ellen. Az Ur azt mondja az evangéliumban, „a nagy vacsoráról” eltesztelt felséges példázatban, hogy a lakomáról eltávolíttatik az, akinek nincs lakodalmi ruhája. Talán ezzel azt akarja jelezni, hogy hangulat nélkül nem szabad e szent mozzanatot megélni.

Tanulnunk kell ezt is, ismétlem. Meg kell tanulnom elgyönyörködni a naplementében, a virágszedésben, a könyvvelvasásban. Gyakorolnom

kell lelkemet, hogy teljesebben, magáról elfeledkezve tudja átadni magát egy gyönyörű költemény, vagy egy bájos zenei darab hangulatának s tapasztalnom kell, hogy annál többet érzek, látok és élvezek meg annak szépségéből, mennél teljesebben adom át magamat a művészet vezető szellemének, ki látat velem soha meg nem látott szépségeket s felismerteti az elmuló világ jelenségein az örök gondolatokat.

Templomba menni csak hangulattal szabad.

Csak az a kérdés: megvan-e mindnyájunknál ez a hangulat? Sokan úgy élenek, hogy lelküket nem is tárják ki azoknak a szent hatásoknak, melyek a hangulatot szülik. Istenben való élő hit nélkül, ennek az állandó és folytonos, meleg és élő gyermeki viszonyoknak érzése nélkül, mely engem, a porszemet hozzáfűz a Mindenség Lelkéhez, az én Atyámhoz, anélkül az Isten felé fordulás nélkül, mely mindenben az Atya akaratát figyeli, nincs templomba menni kényszerítő, templomba hívó hangulat.

Meg kell tanulnunk!

Mikor egy lélekből kiáradó átérzett dalt hallok, úgy vágyom ezt megtanulni, mert benne emelkedettebb, színesebb, tisztább életnívót látok meg. Vágyom oda, abba a hangulatsországba, melyben szépségek várnak, hol színesebb a virág, bájolóbb az illat. Mikor abból az országból kilépek, vissza jövök ide, a földre, több a kedv, több az erő, lendületesebb az akarat, ragyogóbb a látás bennem . . .

Igy vagyok a templommal! Mikor hazajövök, más szemmel nézek, más, jobb szívvel érzek, más lélekkel, szárnyalóbb, röpkölőbb lélekkel járok: gazdagabb vagyok! Igazságok gyémántszelei ragyognak fel életem útján. Csillagok mosolyognak bánatom éjjelében. Bántó ellenségeim kiket már kivettem szívémből, úgy jelennek meg előttem mint kiket szeretni tudok újra, nagyobb szeretettel. S életem, ez az unott, céltalannak gondolt életem drága, bűvös szent ajándékká válik, melyet megbecsülő, értékelő hűséggel emelek fel. Mint aki gyémántot talál, felveszi, felemeli, a Nap felé tartja, hogy — ragyogjon! Mikor templomból jövök, nem tudok haragudni! Szemem mindenütt fényt lát!

Ezért járok a templomba! Előkelő, szent műélvezet az, mint egy szépséges zene hallgatása.

Imádkozom az én Atyámhoz: adjon a Te Egyházad tagjainak lelkébe, szívébe ilyen templomba irányító, Istenhez vezető erőt s akkor 15--20 fokos hideg dacára is tele lesz a templomod! Soraim közléseért fogadd igen hálás köszönetemet.

Szeged, 1923. december 28 án.

Tesztvéred az Urban:

Zeman Zoltán
ev. táborigyűlési lelkész

Karácsonyi számunkban feltett körkérdésünkre adott válaszok sorát ime megnyitjuk. Sorra vesszük a beérkezett feleleteket: sőt észrevételeinkkel, megjegyzéseinkkel a szükséghez és legszentebb meggyőződésünkhöz képest el is látjuk. Ezt a kedves hangulatos választ is bírálatusunk tiszta lapjára fogjuk fektetni következő számunkban!

Várjuk a további vallomásokat!

— H I R E K —

Istentiszteletek sorrendje. Szegeden január hó 6-án, vasárnap délelőtt 10 órakor gyülekezeti istentisztelet és délután 5 órakor hálaadás (Bakó László lelkész).

Szórványok közül január 6-án délelőtt Dorozsmát látogatja meg Teleki S. s.-lelkész, január 13-án d. e. pedig Kisteleket.

Karácsonyi urvacsoaraosztásunk alkalmából 86 férfi és 110 nő járult az Ur asztalához; a szórványokban pedig összesen 50-en. Szegényházban, városi kórházban és a klinikákon 16 testvérünkhöz látogattunk el szintén az urali szent vacsorával. — Az Ur asztalához kenyeret adtak P. Szabó János és N. N., bort P. Szabó János és György Mária. Buzdítsa példájuk többi hiveinket is hasonló cselekedetre! „Az Isten szereti a jókedvű adakozót“

Jubileum. Dr. Révész Kálmán püspök dec. hó 9-én ünnepelte írói működésének 40 éves jubileumát; 1883. dec. 9-én ugyanis előadást tartott „A reformáció hatása hazánkra“ címmel a Hittanszaki Önk.-Társulatban s ez az előadása 1884-ben külön füzetben is megjelent. A jubileum alkalmából a jubiléumtisztelettel és áldáskívánással köszöntjük.

Esperesbeiktatás Sárospatakon. Az alsózempléni református lelkesztésület valamennyi tagjának jelenlétében iktatták be a minap Sárospatakon Kiss Ernő sajtóhidvégi lelkészt az esperesi székbe. Kiss Ernő, aki jelenleg a legfiatalabb magyar esperes, egyéniségével, evangéliumi lelki letével nagy munkát végezhet egyházmegyéjében, amely most jórészt az új határszélen fekszik.

A Baranyai trió Szegeden. Kedvesen emlékeztünk még vissza múlt évi szeretetvendégségünkre és annak műsorán éppen a Baranyai-trió művészi számaira. — A fiatal művészek jan. 10-én a Tisza-szálló nagytermében újból a szegedi közönség elé lépnek. — Menjünk és hallgassuk meg őket, hiszen a hitben is testvéreink!

Közeledik az idő, midőn megrendelt — de sajnos, még ki nem fizetett! — harangunk felírásáról is gondoskodnunk kell!

Vajjon kiknek a neve fog róla ércből öntött szemekkel a késő utókorra is lenézni?!

Az egyháztanács határozata értelmében: aki egy mázsa buzát vagy annak megfelelő összeget adományoz a harangra, neve öntessék bele, méltó hála fejében!

Karácsonyi ünnepeink. Ismeretes hiveink előtt karácsonyi gyűjtési akciónk. Hogyne lenne ismeretes, mikor belőle olyan megérett lélekkel kivették részüket. Az eredmény mutatja minden szónál beszédesebben! 9—10 millió koronányi érték gyűlt ugyanis össze és azt kb. 200 szegény, árva gyermek és éhez, fázó református hit-sorsos közt ki is osztottuk. A gyűjtés eredményéről különben pontos beszámolót csak 1—2 hét múlva tudunk hozni! Most elég legyen annyit mondanunk, hogy 40 új ruhát osztottunk ki az ócska de teljesen rendbehozott ruhácskák mellett, 30 pár cipőt és rengeteg élelmiszert. Egyes kiválóbb ref. növendékünknek jutalomkönyveket adományoztunk de vallás-erkölcsi építő tartalmu füzetkeket szétosztottunk összes gyermekeink és szegényeink között is. Kapott különben az ünnep végén minden gyerek (cca 350—400) egy-egy kis „szeretetsomagot“ is; benne sütemény, cukorka.

A leánygimnázium tornacsarnokát egészen megtöltötték a református gyerekek, szegények és a szép számban lévő érdeklődők. Az ünnepség igen kedves volt; a programot a gyerekek szolgáltatták, akik mellett két felnőtt leánykában is örömmel gyönyörködtünk; Szabó Ilona érzéssel szavalt és Kalkó Ilonka a meggyújtott karácsonyfa mellett szépen énekelt. Néhány meleg szót mondott Bakó L. lelkész is a karácsonyi szeretetről!

A gyűjtés anyagának elrendezése és kiosztása nagy munka volt s mégis könnyen megoldódott oly segítő társak mellett mint: Voelker Hugóné, G. Nagy Lenke, Halász Boriska, Nagy-nővérek és Girihné Parti Irén, Nemes Ilona tanítónők. Külön élvezet volt látni, hogy a kiosztás milyen rendben történik.

A gyűjtők buzgalmáról majd a pontos elszámolás bizonykodik. Fársdozásukért azonban már most is vegyék egyházuk igaz köszönetét.

Külön meg kell emlékeztünk a sok-sok kisebb nagyobb adomány mellett két tekintélyes ajándékról: Hegedüs Imre költő-szövő gyári igazgató múlt évi gyakorlatához híven az idén 25 drb szvetterrel járult hozzá a karácsonyi gyűjtés eredményéhez, ami maga 1 és fél—2 millió korona érték, dr. Gyuritz Sándorné pedig a maga ismert nagylelkűségével 100.000 Kval sietett segítségünkre. Az adakozóknak adományaikért legyen jutalmuk az az érzés, hogy révükön 200 református családot földi, tapintható érintéssel megismogatótt a mennyi szeretet!

Aki ez alkalommal is elzárkózott, gondoljon Jakab apostolra: „Aki tudna jót cselekedni és nem cselekszik, bűne az annak“!

Ne legyen 1924-ben olyan szegedi református család, amelyiknek az asztaláról hiányoznának az új, a most megjelent gazdag tartalmu BETHLEN-NAPTAR! ára: 4000 korona. Kapható: a lelkész hivatalban.

Anyakönyveinkből.

Bölcsetől a sirig.

Születések: Szeptember—december hónapokban a keresztség szakramentumában részesültek: Bajó Anna Etel, Varga Dezső, Kertész Ilona Róza, Alsó Anna, Gera Mária, Péter Eszter, Virth Elek, Mihály István György, Gera Irén Eszti, Koczka Gyula, Simonffy Izabella, Juhász Margit Anna, Nagy Jolán Rozália, Török Ferenc, P. Tóth István, Krisztina Erzsébet, Almásy György Florida, Kecskeméti Éva Borbála, Mravinác József, Tóth Erzsébet Irén, Tompai Balázs Gyula, Papp Károly Dániel, Funák Géza István, Görbe Katalin Piroska, Varadi Jenő Károly, Domokos József János, Kacsur József.

„... a keresztségben Isten bocsánatát és az új életet ajánlja nekünk és mi ezeket fogadjuk el“ (Genfi káté.)

Házasság: Házasságukra Isten áldását kérték: Október 13-án Kiss Ferenc református bádógosmester Bucezzán Flóra g. kel. hajadonnal, 20-án Gémes István r. kath. vasesztérgályos Petusák Mária ref. hajadonnal, 22-én Zirkel Henrik ref. cipésmester Katona Rozália r. kath. hajadonnal, 28-án Katona József ref. földmives Dénes Julia ref. hajadonnal, nov. 4-én Dabnár József ref. asztalos Pocsik Irén ref. hajadonnal, 14-én Kiss Gyula ref. asztalos, Réz Margit ref. hajadonnal és Juhász Lajos ref. késmester Papp Margit ref. hajadonnal, dec. 6-án szatmárnémeti Liphay Árpád G. I. r. kath. vagyonmentő titkár Erdőhegyi Ilona ref. hajadonnal, 8-án Gonda Antel Zoltán r. kath. vámtiszt Neudert Margit ref. hajadonnal, Jani András ref. elektrotechnikus Heim Aranka r. kath. hajadonnal, 15-én Graff Emil Gyula r. k. hadbíró alezredes Kopasz Róza Vilma ref. özvegyel, 17-én Gugyelek Fábian Géza r. kath. sütőmester Kovács Iona törv. elvált nővel 22-én Farkas Miklós ref. gépészmérnök Szigyártó Irén ref. hajadonnal, 24-én Lecl Össy Sándor ref. gazdálkodó Kalotay Mária ref. hajadonnal 29-én Erdélyi András r. kath. mozdonyvezető Bánszky Mária ref. hajadonnal.

„Teremté tehát az Isten az embert az ő képére, Isten képére teremté őt; férfivá és asszonyá teremté őket.“ I. Móz. 1:27.

Halottaink: Eltemettük okt. 7-én Bakay Mátyás 70 éves gépészt, 8-án Glöckner Árpád 29 éves műszerészt, 10-én Körösi Sándor 70 éves bognár segédet, 11-én Balogi Róza kk—t, 13-án György Deák Irén kk—t, 16-án Szabó Ferenc 79 éves napszámost, 20-án Elek István kk—t, 24-én özv. Rózner Sándornét, 26-án id. Nagy Károly 60 éves kocsmáros, Nagy Béla 23 éves villany szerelőt, 28-án Csiszár Gyula 20 éves közműves segédet, 30-án Faragó László 22 éves borbélysegédet, nov. 2-án Csapó Árpád 51-éves szegényházi ápolót, 3-án Kovács Béla kk—t, 8-án Lovász János 41 éves munkást, 7-én Ölbaum László kk—t, 13-án Németh Zsigmondnét, 17-én Varga

Imréné és Halász Katalin kk—t, 28-án Terjék Lajos kk—t, 29-én Komáromy Károlynét, dec. 3-án Kátai János, 6-án Nagy Juliska kk—t, 11-én Nagy Mihály kk—t, 14-én Molnár Sámuelnét és Váradi József kk—t, 26-án Széll Nagy Lidiát, 27-én Botyik László kk—t, 29-én Rózsa Józsefnét. — Áldás poraikra!

CSALÁDI KÖR

Isten gondja az egyénre.

Harmadik hét. IV. Nemcsak ő érettlük könyörgök, hanem azokért is, akik az ő beszédükre hisznek majd én bennem, hogy mindnyájan egyek legyenek, amint Te énbennem Atyám és én tebenned, hogy ők is egyek legyenek mibennünk, hogy elhiggye a világ, hogy Te küldtél engem. És én azt a dicsőséget, amelyet nékem adtál, önekik adtam, hogy egyek legyenek, miképpen mi egyek vagyunk; én öbennük és te énbennem; hogy tökéletesen egy legyenek és hogy megismerje a világ, hogy Te küldtél engem és szeretted őket, amiként engem szeretted. János. 17.20—23: v.

Könnyű elgondolni, hogy Istennek szeretete reá irányult a Mesterre, — de fontold meg, mit jelentene az imádságunk számára, ha igazán elhinnők, hogy Istennek ugyanolyan gondja van mindannyiunkra, — „szeretted őket, amiként engem szeretted!“ Amint Horne Szilveszter mondomta: „Mi az Evangélium?“ — Benne foglalatik egy legfelségesebb keresztyén énekünk versében:

Széles világ, ha mind enyém,
Milyen szegényes áldozat!
Ily nagy szerelmed, ily csodás,
Lelkem kívánja!

Vagyis az én lelkem nagyobb, fontosabb dolog, mint az egész széles világ. Hisszük ezt? Merem mondani, nincs ennél romantikusabb hit. Azt jelelti ez, hogy minden egyes kényszer munkás lelke az Amazon partjain értékesebb, mint Johannesburg minden bányája, Kimberley minden gyémántja, Amerika pénzkirályainak minden milliárdja! Azt jelenti, hogy Isten szemében a nap és égitestek, amelyek a végtelenűt benépesítik, értéktelebbek, mint akármelyik emberi lélek, amely talán az ital, vagy érzékiség egy rabszolgájának leromlott testében lakik, vagy valamelyik nagyvárosunk tömegszállásainak valamelyik lálogatójában, aki azok miatt a halmozott kísértések miatt stüllyedt le nyomorúságába, melyekkel ugynevezett társadalmunk körülvette őt. Romantikus hit ez! De ha nem igaz, akkor hazug az egész keresztyénség! Nem az-e az oka az imádságban való sikertelenségnek, hogy nem sikerült még megragadnod a magad számára az Evangéliumnak ezt a szívet és lényegét?

Oh Isten, kegyelmesen add meg nekünk, hogy szeretetednek tüze megemésszen bennünk mindent, ami néked nem tetsző és alkalmassá tegyen a Te mennyel országod számára. — Római Breviárium.

Felelős kiadó a szegedi ref. egyházközség nevében: Bakó László lelkész.